

Prežívanie lásky u mladých dospelých

PhDr. Beáta Dvorská, PhD.

Fakulta psychológie Paneurópskej vysokej školy v Bratislave

Cieľ

- Cieľom nášho výskumu je zistiť vzťahy medzi vybranými charakteristikami osobnosti, rovnocennosťou vo vzťahu a celkovou spokojnosťou vo vzťahu.
- Ďalej chceme zistiť, či vysoké skóre v škálach prívetivosť a svedomitosť je predpokladom pre lepšiu spokojnosť a rovnocennosť v partnerstve.
- Zároveň zisťujeme, či rozdiel v pohlaví je dôležitým faktorom pre rovnocennosť a spokojnosť vo vzťahu.

Úvod

- Prežívanie lásky - Každá doba so sebou prináša nové prvky životného štýlu, či už v móde, hudbe, umeníu a nie je tomu inak ani vo vzťahoch. Podľa Gibbensa (1993; IN Katrňák, 2000) sú dnešné vzťahy na vyššej hodnotovej úrovni, ako tomu bolo v minulosti. Zodpovednosť za to nesie súčasný moderný samostatný jednotlivec, ktorý koná na základe svojich vlastných rozhodnutí.
- Rovnocennosť v partnerstve - Pri vyhľadávaní teoretických poznatkov, by sme zistili, že tento pojem, rovnocennosť v partnerstve nie je príliš zaužívaný termín. Vzťahy týmto termínom nemožno vysvetľovať len objektívnym účtovaním vo forme „má dať, tak dá“. Väčšiu rolu v nej hrá vysoko vnímaná spravodlivosť a férovosť toho, čo sa deje a odohráva medzi zúčastnenými stranami vo vzťahu.

- Spokojnosť vo vzťahu- Spokojnosť v partnerskom vzťahu tvorí súčasť celkovej životnej spokojnosti jedinca. Celková životná spokojnosť sa vníma buď globálne, teda spokojnosť všeobecne so životom, alebo ako spokojnosť s jednotlivými oblasťami, ktoré ju vytvárajú a tvoria.
- Mladí dospelí - Pojem zrelosť je najdôležitejším prvkom tohto vývinového štádia. Človek je považovaný spravidla za zrelého ak po dokončení dospievania prijíma plnú osobnú a občiansku zodpovednosť, začína byť ekonomicky nezávislý, rozvinie naplno svoje osobné záujmy, ustanoví legalizovaný vzťah k životnému partnerovi, preberie očakávané výchovné úlohy voči svojim potomkom a na druhej strane sa prispôsobí svojim starnúcim rodičom.
- Dimenzie „Big five“ a prežívanie lásky

Výskumné otázky a hypotézy

- H1 : Vyššia miera svedomitosti je vo vzťahu s vyššou spokojnosťou v partnerstve. (Holland, Roisman, Glenn, 2008)
- H2 : Vyššia miera prívetivosti je vo vzťahu s vyššou spokojnosťou v partnerstve. (Holland, Roisman, Glenn, 2008)
- H3 : Vyššia miera svedomitosti je vo vzťahu s vyššou rovnocennosťou v partnerstve. (Holland a kol.,2008; Dainton, 2003)
- H4 : Vyššia miera prívetivosti je vo vzťahu s vyššou rovnocennosťou v partnerstve.(Holland a kol.,2008; Dainton, 2003)
- VO1 : Existujú rozdiely z hľadiska pohlavia v tesnosti vzťahu medzi osobnostnými charakteristikami a spokojnosťou v partnerstve?
- VO2 : Existujú rozdiely z hľadiska pohlavia v tesnosti vzťahu medzi osobnostnými charakteristikami a rovnocennosťou v partnerstve?

Metódy

- **Participant:** Výskumu sa zúčastnilo 162 mladých ľudí (N=162), konkrétnejšie išlo o vysokoškolských študentov. Dotazník vyplnilo 113 mladých dospelých žien a 49 mladých dospelých mužov. Hranicu pretrvávajúceho vzťahu sme určili 3 mesiace, z dôvodu, aby sa nevyskytovali vo vzorke ľudia, ktorí sú príliš krátko vo vzťahu a nevedeli by ešte určiť odpoveď vzhľadom na krátke poznanie partnera, prípadne ich spolužitie.
- **Metódy zberu dát:** Ako nástroj na meranie spokojnosti v partnerskom vzťahu sme použili zahraničnú uznávanú škálu **Relationship assessment scale** (Hendrick,1988). Na meranie rovnocennosti v partnerstve sme použili **Hatfield global measure of equity-inequity** (Hendrick, 2008). Na určenie osobnostných dimenzií sme použili NEO päťfaktorový osobnostný inventár, konkrétne **NEO-FFI**, ktorý je skrátanou verziou, vytvorenou Costom a McCraeom

Diskusia

- Mladí dospelí, ktorých bolo celkovo 162, sa ukázala ako skupina spokojných ľudí, pre ktorých je, viac či menej, dôležitá rovnocennosť v partnerstve.
- Približne polovica sa cíti úplne rovnocenných a druhá polovica sa vníma približne rovnakým pomerom za zvýhodnených, resp. znevýhodnených.
- Zistili sme, že dimenzia ako prívetivosť a svedomitosť, je vo vzťahu s vyššou spokojnosťou, no vo vzťahu rovnocennosti tieto dimenzie nie sú.
- Ďalej sme zistili, že jediná dimenzia, svedomitosť, sa ukázala ako rozdielna, pri prežívaní spokojnosti vo vzťahu vzhľadom k pohlaviu a tesnosti, a to vo vyššej miere u mužov.
- Pri rovnocennosti v partnerstve sa žiadna dimenzia nepreukázala ako štatisticky významná. Takisto podľa doplňujúcich informácií pri porovnávaní dimenzií je prežívanie lásky u mužov a žien rozdielne, čo potvrdzuje aj fakt, že treba brať ohľad na individualitu každého z nás a jeho pohľad na svet a lásku.

- Tak ako veľa výskumov, aj náš má určité limity, ktoré treba priznať a rátať s nimi.
- Výskumy z oblasti psychológie sú skutočne zaujímavé, no takisto krehké. Medzi limit našej práce je subjektívne odpovedanie participantov na otázky. Ich odpovede mohli byť ovplyvnené rôznymi faktormi, ktoré sme nepoznali. Mohli byť unavení, mohli mať zlú náladu a aj hádka s partnerom mohla výrazným spôsobom ovplyvniť ich rozhodovanie pri výbere odpovede.
- Takisto atmosféra vo vzťahu je veľmi individuálna a každý ho vidí svojimi očami, svojim subjektívnym pohľadom.
- Medzi ďalšie limity zaradujeme pomerne vysoký nepomer dievčat a chlapcov čo mohlo skresliť výsledky.

Ďakujem za pozornosť